

På Galleri Verkligheten i Umeå Får Dynamostipendiet Utställning av Nina Edling, till 1 nov.

Sveriges Bildkonstnärarfond har uppmärksammat personerna bakom det konstnärsdrivna galleriet Verkligheten i Umeå genom att tilldela dem årets Dynamostipendium på 150 000 kronor. Utdelningen skedde vid en ceremoni på galleriet i Umeå den 24 oktober. Dynamostipendiet började delas ut år 2000 "för att uppmärksamma den som på eget initiativ skapar nya arenor där bild- och formkonstnärer kan möta sin publik".

Fondens motivering lyder:

"Konstnärsnämndens Dynamostipendium om 150 000 kr tilldelas 2013 bildkonstnärerna Gerd Aurell, Gabriel Bohm Calles, Fanny Carinasdotter, Ludwig Franzén, Ida Hansson, Mattias Olofsson, Johannes Samuelsson, Alexander Svartvatten, Johanna Hästö, Jonas Westlund och Helena Wikström för deras arbete och engagemang i det konstnärsdrivna galleriet Verkligheten i Umeå. Stipendiet ges som ett erkännande av Verklighetens centrala roll för Umeås konstliv. En dynamisk verksamhet som på ett avgörande sätt utvecklar scenen och erbjuder en vital arena för samtida konst i Umeå. Ett litet galleri med stor genomslagskraft som höjer temperaturen i konstdebatten och som fungerar som en katalysator för nya initiativ och samarbeten. Ett exempel är konstfestivalen Survival Kit, ett initiativ av Verkligheten, för att expandera konstscenen under Kulturhuvudstadsåret 2014. Stipendiet ges också för den dynamiska och ständigt föränderliga form som Verklighetens medlemmar utvecklat med ett kollektivt ägarskap, roterande ansvar och roller, en form som möjliggör för nya medlemmar att bidra till verksamhetens kreativa utveckling."

Samtidigt som stipendiet delades gick jag runt och tittade på galleriets aktuella utställning, en installation av Nina Edling där hon genom bilder i träsnitt och texter formulerar sig kring människokroppens utsatthet. Texterna har hon tålmodigt och omsorgsfullt skurit ut i träsnitt, liksom en besvärjelse som om även bokstäverna vore av kött, dessutom motsvarande ett typsnitt som att texten då också får större allmän giltighet. Man får intrycket av en maskinellt tryckt text och det är först vid närmare betraktande som man ser spåren av träsnitt.

I en litet fristående textverk, "In An Instant" kan följande läsas, i originalet på engelska men här översatt till svenska: "För ett ögonblick kunde jag vara som henne, då skulle jag oundvikligen slappna av, göra henne egenkännlig, döda henne till material". Även i det längre textverket "The Word Project", som i två delar täcker ett fönster i galleriets övre plan liksom en ljusbild men också som om papperen hängts upp på tork, ältas om och om de fysiska konflikterna i det hudnära mötet mellan människorna, hur beröring och ömhet också ligger nära smärta och rädsla.

I bilden "Mental Capacities" ses två nakna kvinnor stöta till varandra vid axlarna. Huvudena är frånvända som vill de egentligen inte möta eller se varandra, som att beröringen gör ont och att de omedelbart reagerar negativt. Ändå sitter de i träsnittsbildens obevekliga distinkta linjesvärta och materialitet som fastlimmade vid varandra, beröringen hud mot hud blir ett absolut fysiskt faktum som de inte kommer ifrån. I bildens avskalade uttryck av illustration eller serieteckning blir kontrasten mellan beröring och frånvändhet kristallklar.

I Galleri Verklighetens program och inriktning lyfts ofta den teoretiska problematiken fram som ett egenvärde, om det nu gäller sociala, politiska eller som nu miljömässiga faktorer i projektet "Survival Kit". Det enskilda fysiska konstverket, som teckningen, fotot, målningen eller skulpturen, klarar sig inte utan vidhängande begreppsapparat formulerat i texter och manifest. En omvänd kritik vore att teorin klarar sig utan visuell gestaltning. Kontexterna kan krångla till den spontana upplevelsen, men med lite

tålamod och ansträngning ge tyngd och eftertanke till en utställning. Jag förmodar att den oväntade konstnärliga idén mera än den förväntade produkten är avgörande för Galleri Verklighetens vision.

Överfört på Nina Edlings utställning lyckas hon i en överrumplande form infiltrera textens på sitt sätt fundamentalistiska teoretiska grundvalar in i en fysisk bild. Kvar blir material, träsnitt, papper bakom ljusinsläpp, ordet blir hantverk och kropp. Kvar blir något man inte kan undvika att beröra.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2013-10-29